Kraków – *warto wiedzieć*

Czartoryscy, Henry Moore i POLONIKA

Po niemal 10 latach remontu w grudniu tego roku Muzeum Książąt Czartoryskich zostanie ponownie udostępnione dla zwiedzających.

Muzeum Książąt Czartoryskich to najstarsze polskie muzeum. Ma skomplikowaną historię, a jego losy do dziś budzą zainteresowanie i dyskusje. Powstanie Muzeum związane jest działalnością księżnej Izabeli Czartoryskiej (1746–1835), której pragnieniem było zachowanie świadectw polskiej historii dla potomnych. Dewiza „Przeszłość – Przyszłości", wyryta nad wejściem do Świątyni Sybilli wzniesionej w 1801 roku w Puławach, oddawała istotę zgromadzonych w tym skarbcu przedmiotów – obrazów, obiektów rzemiosła artystycznego, militariów i pamiątek związanych ze sławnymi polskimi postaciami. Kolekcja Książąt Czartoryskich 29 grudnia 2016 stała się integralną częścią Muzeum Narodowego w Krakowie.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego przeznaczyło ponad 51 mln zł na remont i wyposażenie Muzeum Książąt Czartoryskich. Działania remontowo-budowlane w 2018 roku koncentrowały się na przystosowaniu instalacji elektrycznych i sanitarnych oraz aranżacji wnętrz i pracach wykończeniowych (ściany, posadzki). Zajęcie mają też konserwatorzy sztuki. W ubiegłym roku zespół kilkudziesięciu konserwatorów wykonał konserwację 226 obiektów oraz 37 zabytkowych ram, w tym obrazów, militariów, tkanin, zabytków rzemiosła artystycznego i papieru. Eksperci przeprowadzili również specjalistyczne badania tkanin i barwników, uzupełniając swą wiedzę podczas wyjazdów studyjnych do Szwajcarii i Chin. „Dzięki temu zmieniliśmy sposób konserwacji i montażu zabytkowych tkanin. Obecnie oczekujemy na wyniki badań próbek jedwabiu z chińskiego Jingzhou Conservation Institute, które przyczynią się do opracowania metody wzmocnienia zdegradowanej tkaniny jedwabiu" – mówi Janusz Czop, główny konserwator Muzeum Narodowego w Krakowie.

Trwają prace związane z digitalizacją kolekcji. Sfotografowano 546 obiektów z działu rzemiosła, malarstwa i rzeźby, militariów, grafiki oraz biblioteki. Działa zespół pracowników odpowiedzialny za opracowanie not oraz tekstów do publikacji. Kieruje nim kurator Katarzyna Płonka-Bałus, która dokonała również wyboru kilkunastu arcydzieł do filmów promujących Muzeum Książąt Czartoryskich. Ostatni kwartał tego roku zostanie poświęcony na montaż wystawy i aranżację ekspozycji. „Każdy z nas ma świadomość, że uczestniczy nie tylko w pasjonującym, ale też niezwykle odpowiedzialnym przedsięwzięciu. Motywuje nas myśl, że niebawem pokażemy zwiedzającym z całego świata skarby polskiego i europejskiego dziedzictwa – odrestaurowane, w nowej aranżacji zabytkowych wnętrz Pałacu Czartoryskich" – mówi Mariola Kulczyńska, koordynator projektu „Przeszłość – Przyszłości" i kierownik oddziału Muzeum Książąt Czartoryskich.

Obecnie przed Gmachem Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie rozpoczęła się skomplikowana operacja ustawiania kilkumetrowych i ważących kilka ton rzeźb Henry'ego Moore'a. Wystawa prac znakomitego artysty zostanie otwarta za tydzień 21 lutego. Henry Moore (1898–1986), już za życia ogłoszony klasykiem nowoczesności, przez wielu specjalistów jest uważany za największego rzeźbiarza XX wieku. Jego prace można

Fot. Marian Nowy

Dziedziniec Pałacu Czartoryskich: minister Piotr Gliński i dyrektor Andrzej Betlej wśród materiałów budowlanych.

spotkać w krajobrazie wielkich metropolii świata i renomowanych zbiorach muzealnych. Obecna ekspozycja „Moc natury. Henry Moore w Polsce" jest przygotowywana wspólnie z Henry Moore Foundation, Centrum Rzeźby Polskiej w Orońsku oraz Muzeum Narodowym we Wrocławiu i już została zaliczona do najważniejszych wydarzeń kulturalnych 2019 roku. W czterech oddziałach Muzeum Narodowego zaprezentowane zostaną wszystkie ważne wątki twórczości rzeźbiarskiej Moore'a. Ekspozycja przygotowywana jest w konwencji wystawy-spaceru: większość prac stanie na dziedzińcach i w ogrodach kilku oddziałów MNK. Prace w mniejszej skali będzie można zobaczyć we wnętrzach Gmachu Głównego, Pawilonu Józefa Czapskiego, EUROPEUM oraz Kamienicy Szołayskich. Zwiedzanie będzie można rozpocząć w dowolnym punkcie.

W Warszawie zaś minister kultury i dziedzictwa narodowego Piotr Gliński powołał na trzyletnią kadencję Radę Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA. Instytut prowadzi projekty o charakterze konserwatorskim, naukowo-badawczym, edukacyjnym i popularyzatorskim. Jest wyspecjalizowaną państwową instytucją kultury, której misją jest zachowanie dla przyszłych pokoleń materialnych śladów polskiego dziedzictwa kulturowego pozostającego poza granicami kraju. Do Rady weszli przedstawiciele świata nauki i kultury z różnych ośrodków: dr Adolf Juzwenko, Robert Kostro, Tomasz Kuba Kozłowski, ks. Leszek Kryża, dr Tomasz Makowski, dr hab. Piotr Niemcewicz, prof. Jan Wiktor Sienkiewicz, dr Hubert Wajs, dr hab. Zbigniew Wawer, dr Ernest Wyciszkiewicz oraz dr hab. Andrzej Betlej – dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie.

MARIAN NOWY